

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

На № 01.07/110 від 27.01.2025

Асоціація українських банків

Про фінансові операції за
договорами фінансового лізингу

Національний банк України (далі – Національний банк) розглянув лист Асоціації українських банків від 27.01.2025 № 01.07/110 (далі – Лист) щодо питань здійснення фінансового моніторингу під час надання послуг лізингу та повідомляє таке.

1. Які із зазначених операцій вважатимуться “фінансовими операціями” за договорами фінансового лізингу в розумінні Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про ПВК/ФТ):

передача об’єктів фінансового лізингу у володіння клієнта після сплати всіх лізингових платежів?

передача об’єктів фінансового лізингу у користування клієнта під час укладення договору фінансового лізингу, при тому, що об’єкт фінансового лізингу належить установі, поки клієнт повністю не виконає зобов’язання за договором фінансового лізингу?

сплата лізингових платежів?

укладення договору фінансового лізингу?

вилучення авто у клієнта, який вчасно не сплачує лізингові платежі?

одностороння відмова від продовження ділових відносин за ініціативою клієнта?

одностороння відмова від продовження ділових відносин за ініціативою установи?

повернення клієнту суми переплати за договором фінансового лізингу після сплати всіх лізингових платежів?

Відповідно до пункту 65 частини першої статті 1 Закону про ПВК/ФТ фінансова операція – будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Олійник Дмитро Ігорович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F863040000008B1B0000E6BB0000

Дійсний до: 16.10.2026 17:42:53

Національний банк України

25-0009/15761

від 28.02.2025 16:54

суб'єкта первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) або про які стало відомо СПФМ, зазначеним у підпунктах “а” – “д” пункту 7 частини другої статті 6 цього Закону, у рамках ділових відносин з клієнтом.

Згідно з пунктом 5 частини другої статті 8 Закону про ПВК/ФТ СПФМ зобов'язаний забезпечувати моніторинг фінансових операцій клієнта (у тому числі таких, що здійснюються в інтересах клієнта) на предмет відповідності таких фінансових операцій наявній у СПФМ інформації про клієнта, його діяльність та ризик, включаючи в разі необхідності інформацію про джерело коштів, пов'язаних з фінансовою(ими) операцією(ями).

В абзаці шостому частини першої статті 1 Закону України “Про фінансовий лізинг” визначено, що фінансовий лізинг – вид правових відносин, за якими лізингодавець зобов'язується відповідно до договору фінансового лізингу на строк та за плату, визначені таким договором, передати лізингоодержувачу у володіння та користування як об'єкт фінансового лізингу майно, що належить лізингодавцю на праві власності та набуто ним без попередньої домовленості із лізингоодержувачем, або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов, а також які передбачають при цьому додержання принаймні однієї з ознак (умов) фінансового лізингу, передбачених пунктами 1–4 частини першої статті 5 цього Закону.

Отже, урахувавши, що передача предмета лізингу клієнту (лізингоодержувачу) здійснюється безпосередньо лізингодавцем, і предмет лізингу на цей момент не є активом клієнта, вважаємо, що фінансовою операцією в розумінні Закону про ПВК/ФТ є сплата клієнтом лізингових платежів за володіння і користування предметом лізингу. Інші операції, що перераховані в питанні 1, на думку Національного банку, не є фінансовими операціями в розумінні Закону про ПВК/ФТ.

2. Згідно з файлом Description 2JX у показнику A2J033 має відобразитися інформація про загальну суму всіх операцій (послуг), включаючи ті, які здійснені (надані) на підставі укладених договорів, здійснених (наданих) небанківською установою-СПФМ протягом звітнього кварталу як на користь зазначених клієнтів небанківської установи-СПФМ, так і за дорученням цих клієнтів, які користуються послугами небанківської установи-СПФМ, зокрема: передача об'єктів фінансового лізингу у володіння і користування та сплата лізингових платежів.

Питання: при сумі об'єкта фінансового лізингу 300 000 грн, клієнтом вноситься авансовий платіж в сумі 100 000 грн, сплати лізингових платежів за квартал немає. Яку суму повинна відобразити установа в показнику A2J033: суму об'єкта фінансового лізингу + суму авансу (тобто 300 000 грн + 100 000 грн)? чи суму авансу (100 000 грн), враховуючи, що під час укладання договору і до моменту повного виконання лізингоодержувачем зобов'язань за договором фінансового лізингу об'єкт фінансового лізингу належить лізингодавцю.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Олійник Дмитро Ігорович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F863040000008B1B0000E6BB0000

Дійсний до: 16.10.2026 17:42:53

Національний банк України

25-0009/15761

від 28.02.2025 16:54

Питання: після повного виконання лізингоодержувачем зобов'язань за договором лізингу відбувається передача об'єкта фінансового лізингу у володіння клієнта, тобто сума заборгованості становить 0,00 грн. Чи повинна установа зазначати в показнику А2J033 під час передачі об'єкта фінансового лізингу у володіння клієнта, суму об'єкта фінансового лізингу 300 000 грн?

У пункті 6 розділу I Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 13.11.2018 № 120 (зі змінами) (далі – Правила № 120), передбачено, що респонденти (постачальники статистичної звітності) складають дані статистичної звітності з урахуванням правил бухгалтерського обліку, а також міжнародних стандартів щодо складання Національним банком України грошово-кредитної та фінансової статистики, статистики платіжного балансу, міжнародної інвестиційної позиції, зовнішнього боргу, статистичної інформації фінансових установ.

Згідно з вимогами пункту 12 розділу II Правил № 120 для формування показників статистичної звітності використовуються дані бухгалтерського обліку з урахуванням значень параметрів аналітичного обліку, дані про рух коштів та здійснені операції.

Так, відповідно до Правил формування показників (файл Description_2JX)¹ у показнику А2J033² файла 2JX “Дані з питань фінансового моніторингу” (далі – файл 2JX), що подається до Національного банку України згідно з Правилами організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України в умовах особливого періоду, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 18.12.2018 № 140 (зі змінами), з урахуванням вимог Правил № 120 зазначається інформація про загальні обсяги здійснених операцій протягом звітного кварталу за дорученням та/або на користь клієнтів небанківської установи-СПФМ, щодо яких небанківською установою-СПФМ до моменту здійснення операції (операцій) встановлено факт належності їх кінцевих бенефіціарних власників до політично значущих осіб, членів їх сімей та осіб, пов'язаних з політично значущими особами, та кількість зазначених клієнтів, якими здійснювались операції протягом звітного періоду. Інформація відображається у розрізі видів зазначених клієнтів небанківської установи-СПФМ: банк, небанківська фінансова установа, інша юридична особа. Водночас у НРП Q006³ обов'язково зазначається умовний код виду клієнтів, а саме:

“1” – якщо клієнтом є банк;

“2” – якщо клієнтом є небанківська фінансова установа;

¹ Файл “Description_2JX.docx” (зі звітної дати 01.04.2025), розміщений на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку в розділі “Статистика / Організація статистичної звітності / Реєстр показників статистичної звітності / 2.3. Перелік файлів з показниками статистичної звітності, що подаються небанківськими фінансовими установами з питань фінансового моніторингу”.

² Показник А2J033 “Інформація про операції клієнтів, кінцеві бенефіціарні власники яких належать до політично значущих осіб, членів їх сімей, осіб, пов'язаних з політично значущими особами”.

³ Некласифікований реквізит показника Q006 “Примітка”.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Олійник Дмитро Ігорович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F863040000008B1B0000E6BB0000

Дійсний до: 16.10.2026 17:42:53

Національний банк України

25-0009/15761

від 28.02.2025 16:54

“З” – якщо клієнтом є інша юридична особа.

У показнику А2J033 має відображатися інформація про загальну суму всіх операцій (послуг), включаючи ті, які здійснені (надані) на підставі укладених договорів, здійснених (наданих) небанківською установою-СПФМ протягом звітнього кварталу як на користь зазначених клієнтів небанківської установи-СПФМ, так і за дорученням цих клієнтів, які користуються послугами небанківської установи-СПФМ, зокрема: передача об'єктів фінансового лізингу у володіння і користування та сплата лізингових платежів тощо.

Отже, ураховуючи вищезазначене, з огляду на інформацію, надану в Листі, для цілей формування звітності за файлом 2JX у показнику А2J033 має відображатись інформація:

за першим прикладом – як про внесення клієнтом авансового платежу, так і про передачу небанківською установою-СПФМ об'єкта фінансового лізингу в користування цьому клієнту протягом звітнього кварталу;

за другим прикладом – про передачу небанківською установою-СПФМ об'єкта фінансового лізингу у володіння клієнту протягом звітнього кварталу.

Заступник Голови

Дмитро ОЛІЙНИК

Белікова Світлана
(044)2301895
Гончарова Світлана
(044)2301959

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Олійник Дмитро Ігорович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F863040000008B1B0000E6BV0000
Дійсний до:16.10.2026 17:42:53

Національний банк України

25-0009/15761
від 28.02.2025 16:54